

**Latvijas Republika
VENTSPILS PILSĒTAS DOME**

Jūras iela 36, Ventspils, LV3601, Latvija, tālr.: 63601100, fakss: 63601118, e-pasts: dome@ventspils.lv

LĒMUMS

2020.gada 17.decembrī

Ventspilī

Nr.171
(protokols Nr. 25; 7.§)

Par Ventspils pilsētas pašvaldības līdzdalību
pašvaldības SIA „Ventspils poliklīnika”

Saskaņā ar Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 7.panta pirmo daļu publiskai personai, tai skaitā pašvaldībai, ir pienākums ne retāk kā reizi piecos gados pārvērtēt katru tās tiešo līdzdalību kapitālsabiedrībā un atbilstību Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmajā daļā minētajiem gadījumiem.

Ņemot vērā to, ka Ventspils pilsētas dome ir 100% kapitāla daļu turētāja pašvaldības SIA „Ventspils poliklīnika” (turpmāk – Kapitālsabiedrība) un iepriekšējā Ventspils pilsētas pašvaldības līdzdalība Kapitālsabiedrībā ir vērtēta 2015.gadā, pašvaldībai ir pienākums no jauna izvērtēt tās līdzdalības atbilstību Valsts pārvaldes iekārtas likuma (turpmāk – VPIL) prasībām.

Atbilstoši VPIL 88.panta pirmajai daļai, publiska persona savu funkciju efektīvai izpildei var dibināt kapitālsabiedrību vai iegūt līdzdalību esošā kapitālsabiedrībā, ja īstenojas viens no šādiem nosacījumiem:

- 1) tiek novērsta tirgus nepilnība — situācija, kad tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā;
- 2) publiskas personas kapitālsabiedrības vai publisku personu kontrolētas kapitālsabiedrības darbības rezultātā tiek radītas preces vai pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai;
- 3) tiek pārvaldīti tādi īpašumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai.

VPIL 88.panta otrajā daļā noteikts, ka publiska persona pirms kapitālsabiedrības dibināšanas vai līdzdalības iegūšanas esošā kapitālsabiedrībā veic paredzētās rīcības izvērtējumu, ietverot arī ekonomisko izvērtējumu, lai pamatotu, ka citādā veidā nav iespējams efektīvi sasniegt šā panta pirmajā daļā noteiktos mērķus. Veicot izvērtējumu, publiska persona konsultējas ar kompetentajām institūcijām konkurences aizsardzības jomā un komersantus pārstāvošām biedrībām vai nodibinājumiem, kā arī ievēro komercdarbības atbalsta kontroles jomu regulējošu normatīvo aktu prasības.

Ventspils pilsētas pašvaldība ir veikusi attiecīgu izvērtējumu par Ventspils pilsētas pašvaldības līdzdalību Kapitālsabiedrībā (veicot juridisko, ekonomisko un ietekmes uz konkurenci izvērtējumu), kā arī konsultējusies ar Konkurences padomi un biedrību “Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera”. Rezultātā secināts, ka pašvaldības funkciju efektīvai izpildei un Kapitālsabiedrībai noteikto mērķu sasniegšanai ir saglabājama Kapitālsabiedrības darbība esošajā statusā un Ventspils pilsētas pašvaldības līdzdalība Kapitālsabiedrībā, jo tā atbilstoši pašvaldības attīstības plānošanas dokumentiem ar savu darbību pārvalda stratēģiski svarīgu īpašumu – Ventspils poliklīniku un tās infrastruktūru un vienlaicīgi nodrošina tādas pakalpojumus, kas ir stratēģiski svarīgi valsts un pašvaldības teritorijas attīstībai. Papildus

jāņem vērā, ka Kapitālsabiedrība savus pakalpojumus sniedz tirgus nepilnības apstākļos. Minētais pamatojams ar turpmāko.

Saskaņā ar likuma „Par pašvaldībām” 14.panta pirmās daļas 1.punktu, pildot savas funkcijas, pašvaldībām likumā noteiktajā kārtībā ir tiesības veidot kapitālsabiedrības, kā arī ieguldīt savus līdzekļus kapitālsabiedrībās. Līdz ar to pašvaldība, pamatojoties uz iepriekšminētajām tiesību normām, ir tiesīga darboties privāto tiesību jomā, iegūstot līdzdalību pašvaldības kapitālsabiedrībā.

Ārstniecības likuma 54. panta pirmā daļa nosaka, ka ārstniecības iestādi var izveidot valsts institūcijas, pašvaldības, fiziskās vai juridiskās personas. Atbilstoši minētā likuma 1.panta 3.punktam ārstniecības iestādes ir ārstu prakses, valsts un pašvaldību iestādes, saimnieciskās darbības veicēji un komercsabiedrības, kas reģistrētas ārstniecības iestāžu reģistrā, atbilst normatīvajos aktos noteiktajām obligātajām prasībām ārstniecības iestādēm un to struktūrvienībām un nodrošina ārstniecības pakalpojumus.

Atbilstoši likumā „Par pašvaldībām” 15.pantā noteiktajam, viena no pašvaldības autonomajām funkcijām ir nodrošināt veselības aprūpes pieejamību, kā arī veicināt iedzīvotāju veselīgu dzīvesveidu.

Minēto pašvaldības funkciju izpildē Ventspils pašvaldībā piedalās arī Kapitālsabiedrība. Tās vispārējais stratēģiskais darbības mērķis izriet no tiesību aktos noteiktajām pašvaldības funkcijām un no Ventspils pilsētas pašvaldības apstiprinātajiem attīstības plānošanas dokumentiem „Ventspils pilsētas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam” un „Ventspils pilsētas attīstības programma 2014.-2020.gadam”, kuros viens no rīcības virzieniem ir „kvalitatīva veselības aprūpe” un tā īstenošanai izvirzīti sekojoši mērķi un uzdevumi: nodrošināt veselības aprūpes pieejamību un veicināt iedzīvotāju veselīgu dzīvesveidu, sniedzot Ventspils iedzīvotājiem primārās veselības aprūpes pakalpojumus un sekundāros ambulatoros veselības aprūpes pakalpojumus un nodrošināt kvalitatīvu veselības aprūpi, uzlabot veselības aprūpes pakalpojumu kvalitāti, uzlabot iestādes infrastruktūru, uzlabot slimību profilaksi, sekmēt veselīgu dzīves veidu un paplašināt rehabilitācijas pakalpojumus.

Attiecībā uz VPIL 88.pantā minētajiem priekšnoteikumiem publiskas personas darbībai privāto tiesību jomā, jāņem vērā, ka Kapitālsabiedrības apsaimniekotā Ventspils poliklīnika un tās infrastruktūra un iekārtas ir uzskatāma par stratēģiski nozīmīgu īpašumu pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai.

2010.gada 9.jūlijā starp pašvaldību un Kapitālsabiedrību tika noslēgts Deleģēšanas līgums uz 10 gadiem (ar tiesībām pagarināt uz 5 gadiem) par pašvaldības autonomajā kompetencē (nodrošināt veselības aprūpes pieejamību) ietilpstošu valsts pārvaldes uzdevumu veikšanu, sniedzot Ventspils iedzīvotājiem primārās veselības aprūpes pakalpojumus un sekundāros ambulatoros veselības aprūpes pakalpojumus.

Primārās veselības aprūpes ietvaros poliklīnikā pacientus pieņem ģimenes ārsti, kā arī sniedz veselības aprūpes pakalpojumus mājās pacientiem ar hroniskām slimībām, kuri nevar ierasties uz vietas poliklīnikā. Sekundārās ambulatorās veselības aprūpes ietvaros poliklīnika nodrošina ārstu speciālistu konsultācijas, laboratoriskos, ultrasonogrāfijas, digitālās rentgenogrāfijas izmeklējumus, osteodensitometrijas izmeklējumus, mamogrāfijas un mamogrāfijas skrīninga izmeklējumus valsts programmas ietvaros, fizikālās terapijas, masāžas pakalpojumus. Poliklīnika sniedz valsts apmaksātus rehabilitācijas pakalpojumus, kas ietver rehabilitācijas ārsta konsultācijas, ārstnieciskās vingrošanas un fizioterapijas nodarbības, kā arī audiologopēda konsultācijas, Ventspilī. Pacientus pieņem arī tiešās pieejamības speciālisti – psihiatrs, narkologs endokrinologs, dermatovenerologs, ginekologs, onkologs - ķīmijterapeits un oftalmologs. Speciālisti – ķirurgs, traumatologs, neirologs, otolaringologs, fizikālās terapijas un rehabilitācijas ārsts, audiologopēds, ergoterapeits, kā arī pieejami diabēta pēdas aprūpes kabineta pakalpojumi. Papildus tam, Kapitālsabiedrība iznomā telpas privātā sektora ārstniecības personālam (vietējie Ventspils speciālisti, kā arī

speciālisti no Rīgas), lai paplašinātu pakalpojumu klāstu un nodrošinātu pakalpojumu pieejamību Ventspils iedzīvotājiem pēc iespējas tuvāk dzīves vietai.

Lai veicinātu Kapitālsabiedrības sniegto pakalpojumu pieejamību un uzlabotu to kvalitāti, 2013.gadā Kapitālsabiedrība savu darbību uzsāka jaunajā poliklīnikas ēkā, kuras būvniecība tika realizēta Eiropas Reģionālās attīstības fonda līdzfinansētā projekta "Ambulatorās veselības aprūpes pakalpojumu attīstība Kurzemes reģionā – Ventspilī" ietvaros. Pateicoties projekta ietvaros uzstādītajām jaunajām iekārtām, kā arī specifiski plānotajām, atbilstoši projektētajām telpām, Kapitālsabiedrība spēja paplašināt sniegto pakalpojumu klāstu, uzlabot to kvalitāti, ka arī ērtu pieejamību apmeklētājiem ar kustību traucējumiem. Tādējādi Kapitālsabiedrībai ir piemērota materiāli tehniskā bāze, kas nepieciešama pakalpojuma nodrošināšanai.

Kapitālsabiedrība, uzturot un attīstot kvalitatīvu ambulatoro un sekundāro pakalpojumu kompleksu Ventspils poliklīnikā Raiņa ielā 6, Ventspilī, nodrošina šo pakalpojumu pieejamību Ventspils pilsētas iedzīvotājiem, tādējādi ietaupot pilsētas iedzīvotāju laiku un transporta izdevumus, kas būtu nepieciešami, ja Ventspilī nebūtu pieejami šādi veselības aprūpes pakalpojumi.

Kapitālsabiedrība noslēgusi līgumu ar Nacionālo veselības dienestu par valsts garantētās primārās veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu Ventspils pilsētas teritorijā, kā arī par valsts apmaksātu sekundāro ambulatoro veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu un apmaksu. Līdz ar to Kapitālsabiedrība sniedz valsts apmaksātus ambulatoros primārās un sekundārās veselības aprūpes pakalpojumus atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai.

Ventspils pilsētas pašvaldība, saglabājot līdzdalību Kapitālsabiedrībā, ir spējusi nodrošināt iedzīvotājiem pakalpojumu pieejamību, kā arī šo pakalpojumu stabilitāti un attīstību veselības aprūpes pakalpojumu tirgū, piedāvājot plašu primārās un sekundārās veselības aprūpes pakalpojumu klāstu. Ņemot vērā to, ka privātais sektors ir grūti prognozējams, pašvaldībai pastāvētu risks par uzliktās autonomās funkcijas neizpildi, īpaši sekundārās ambulatorās veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanā Ventspils pilsētā. Līdzšinējā prakse pierādījusi, ka šāda veida iedzīvotāju veselības aprūpes pakalpojumu sniegšana atbilst kopējām sabiedrības interesēm, jo šo pakalpojumu sniegšanā ir nepieciešams nodrošināt pieejamības nepārtrauktību.

Kopumā Kurzemes reģionā un apkaimē (Tukums, Kandava), atrodas 72 ārstniecības iestādes, t.sk., Ventspils pilsētā atrodas 12 ārstniecības iestādes (t.sk. Kapitālsabiedrība), kuras ir noslēgušas līgumu ar Nacionālo veselības dienestu par valsts apmaksātās sekundārās ambulatoras veselības aprūpes sniegšanu. Ņemot vērā, ka infrastruktūras nodrošināšanai nozarē, kurā darbojas Kapitālsabiedrība, ir nepieciešami lieli kapitālieguldījumi (ēkas būvniecība, kvalitatīvu ārstniecības iekārtu iegāde, u.c.), tikai 2 ārstniecības iestādes piedāvā plaša spektra ārstniecības pakalpojumus vienuviet. Privātais sektors piedāvā samērā šauru pakalpojumu klāstu, pārsvarā speciālistu konsultācijas vai fizikālās rehabilitācijas pakalpojumus, bet nepiedāvā dārgos diagnostiskos izmeklējumus, jo tiem nepieciešami kapitālieguldījumi iekārtās, kā arī nepiedāvā ļoti specifisku speciālistu, kā piemēram, bērnu pulmanologs-alergologs, pakalpojumus, ņemot vērā zemo pieprasījumu, ko, savukārt risina Kapitālsabiedrība, piesaistot specialistus no Rīgas.

Pašvaldības komercdarbība nozarē neierobežo un nedeformē privātā kapitāla darbības attīstību, jo valsts apmaksātos veselības aprūpes pakalpojumus Kapitālsabiedrība tāpat kā privātais sektors sniedz par vienotām cenām, kuras regulē valsts, savukārt maksas veselības aprūpes pakalpojumus Kapitālsabiedrība sniedz par cenām, kuras noteiktas uz ekonomiski pamatotiem aprēķiniem brīvas konkurences apstākļos, pakalpojumu cenas balstītas uz pilnas pašizmaksas aprēķinu, iekļaujot peļņas daļu.

Nododot Kapitālsabiedrības funkciju privātajam sektoram, pastāv risks, ka jaunais tirgus dalībnieks nespēs nodrošināt tik plašu pakalpojumu klāstu vienuviet, kas ir svarīgs nosacījums iedzīvotājiem, kā arī nebūs ieinteresēts veikt apjomīgus ieguldījumus modernās ārstniecības un diagnostikas iekārtās, bet nosūtīs uz diagnostiku uz Rīgu vai Liepāju, tādējādi būtu apdraudēta iespēja Ventspils pilsētas iedzīvotājiem saņemt kvalitatīvu veselības aprūpi pēc iespējas tuvāk dzīves vietai.

Savu viedokli par Ventspils pilsētas pašvaldības līdzdalības saglabāšanu Kapitālsabiedrībā un ietekmi uz konkurenci Ventspils pilsētas administratīvajā teritorijā sniegusi arī Konkurences padome, kas informējusi, ka Konkurences padomei nav iebildumu pret pašvaldības līdzdalības saglabāšanu Kapitālsabiedrībā. Konkurences padome secinājusi, ka Kapitālsabiedrības pamatdarbības rezultātā radītie pakalpojumi ir atzīstami par stratēģiski svarīgiem.

Ņemot vērā augstāk minēto, pamatojoties uz Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.pantu, Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 7.pantu, Ventspils pilsētas domes Ventspils pilsētas domes Ekonomikas un budžeta komisijas 2020.gada 21.septembra ieteikumu, Ventspils pilsētas domes Likumības komisijas 2020.gada 3.decembra ieteikumu un Ventspils pilsētas domes Finanšu komitejas 2020.gada 3.decembra un 2020.gada 17.decembra atzinumu,

**Ventspils pilsētas dome
nolemj:**

1. Saglabāt Ventspils pilsētas pašvaldības līdzdalību pašvaldības SIA „Ventspils poliklīnika”, ņemot vērā, ka īstenojas Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmās daļas 1., 2. un 3. punkta nosacījumi.
2. Noteikt pašvaldības SIA „Ventspils poliklīnika” vispārējo stratēģisko mērķi - nodrošināt veselības aprūpes pieejamību un veicināt iedzīvotāju veselīgu dzīvesveidu, sniedzot Ventspils iedzīvotājiem primārās veselības aprūpes pakalpojumus un sekundāros ambulatoros veselības aprūpes pakalpojumus un nodrošinot kvalitatīvu veselības aprūpi.

Sēdes vadītājs,
Domes priekšsēdētāja 1.vietnieks
infrastrukturā jautājumos

J.Vītoliņš